

סקירה חודשית* נורית דרור

שוק המניות

בנובמבר, החריפו ירידות השערים בשוקי ההון בעולם ובישראל, בשל העמקת המשבר, ומדד ת"א-100 ירד בכ-20% בשלושת השבועות הראשונים. לאחר מכן התהפכה המגמה וביסיון חודשי ירדו מדדי ת"א-100 ות"א-25 בכ-8%, והשלימו ירידה בשיעור של כ-49% ו-45% בהתאמה, מתחילת השנה. תנודתיות רבה אפיינה את המסחר גם החודש, כאשר ב-20 בנובמבר ירדו מדדי ת"א-100 ות"א-25 בכ-11% והופעל מנתק זרם.

מחזור המסחר במניות ירד לעומת החודש הקודם והסתכם בכ-1.5 מיליארד שקל - נמוך בכ-25% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה. מחזור המסחר במניות היתר ירד בכ-20% לעומת החודשיים האחרונים והגיע לרמת שפל חדשה של כ-55 מיליון שקל ביום בנובמבר, המהווה כ-4% בלבד ממחזור המסחר במניות. ביטוי נוסף לעומק המשבר בשוק ההון הינו הירידה ביתרת מכירות בחסר במניות, לסך של כ-0.7 מיליארד שקל בסוף השנה, הרמה הנמוכה ביותר מאז מרס 2004.

ירידות השערים, עד שבוע המסחר האחרון של החודש, החריפו בשל קריסת גופים פיננסיים בינלאומיים נוספים וחשש מפני מיתון עולמי. מאידך, לעליות השערים בסוף החודש, תרמו הורדת הריבית במשק ל-2.5% - השיעור הנמוך ביותר מאז קום המדינה, וההודעה על תוכניות האוצר לתמיכה בשוק ההון. גורמים נוספים שהשפיעו חיובית היו המשך ירידה במחירי הנפט והתחזקות הדולר ביחס לשקל בכ-4%.

ירידות שערים חדות אפיינו את כל מדדי המניות, כאשר מדדי נדל"ן-15 ויתר-50, שבלטו החודש עם ירידה של כ-18%, צנחו מתחילת השנה בכ-75% ובכ-70%, בהתאמה.

ירידות שערים אפיינו גם את כל המדדים הענפיים, כאשר חברות ההשקעה וההחזקות רשמו את הירידה החדה ביותר החודש - כ-24% והשלימו ירידה של כ-70% מתחילת השנה, בעוד שחברות התעשייה ירדו בכ-2% בלבד בנובמבר ובכ-30% מתחילת השנה.

בקרנות המנייתיות נרשמו גם החודש פדיונות נטו בסכום נמוך של כ-120 מיליון שקל. סך הפדיונות בקרנות אלה, מתחילת השנה, הינו כ-4 מיליארד שקל - גבוה בכ-70% מהיקף הפדיונות הכולל בשנת 2007.

גיוס הון

הקיפאון בגיוס הון נמשך ולא בוצעו הנפקות לציבור כלל.

בסיומם מתחילת השנה גויסו כ-5 מיליארד שקל במניות כרבע מסכום השיא שגויס בשנת 2007.

מוצרי מדדים

בשוק מוצרי המדדים הונפקו בנובמבר שלוש תעודות בחסר חדשות על מדדי ת"א-25, יתר-50 ונדל"ן-15, ותעודה ממונפת פי 2 על מדד ת"א-25. 8 סדרות של אופציות כיסוי (רכש/מכר) על הנפט פקעו.

כיום נסחרות בבורסה 348 סדרות של מוצרי מדדים, ביניהן 76 אופציות כיסוי ו-33 תעודות בחסר.

שווי החזקות הציבור בכל מוצרי המדדים ירד לכ-23 מיליארד שקל בסוף נובמבר, לעומת כ-26 מיליארד שקל בתחילת השנה. מחזור המסחר בכל מוצרי המדדים, בנובמבר, היווה כ-17% ממחזור המסחר במניות וכ-25% ממחזור המסחר באיגרות חוב לא-ממשלתיות.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

באופציות על מדד ת"א-25 נסחרו כ-315 אלף יחידות ביום, בדומה למחזור הממוצע השנה, מחזור הנמוך בכ-20% לעומת המחזור בשנת 2007.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שהסתכם בכ-450 מיליון שקל, היה גבוה פי שבעה בלבד ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא), בדומה לחודש הקודם.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות ירד והסתכם החודש בכ-11,740. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד והסתכם בכ-54.3 מיליארד שקל החודש לעומת כ-61.6 מיליארד שקל באוקטובר.

אופציות דולריות

באופציות הדולריות נמשכה הפעילות הערה, על רקע המשך התחזקות הדולר ביחס לשקל, והמחזור היומי הסתכם בכ-45 אלף יחידות ביום – בדומה למחזור הממוצע מתחילת השנה. יצוין כי ביום ה-20 בנובמבר נרשם מחזור שיא בהיקף של כ-183 אלף יחידות.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות ירד והסתכם בכ-2,870, בדומה לחודש ספטמבר. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה מעט והסתכם בכ-13.5 מיליארד שקל בנובמבר, לעומת כ-12.2 מיליארד שקל בחודש הקודם.

באופציות על האירו, חרף פיחות השקל ביחס לאירו בכ-4%, ירד המחזור היומי והסתכם בכ-1,100 יחידות ביום בנובמבר – נמוך בכ-35% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

שוק איגרות החוב

מדד תל-בונד 60, המורכב מאיגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המדד הגדולות, עלה בנובמבר בכ-3%, לאחר ירידה של כ-15% מתחילת השנה. מאידך, מדד איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המדד ירד החודש בכ-1%, בגלל ירידה בשערי איגרות החוב הקטנות הכלולות במדד, והשלים ירידה של כ-15% מתחילת השנה בדומה למדדי התל-בונד. איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח, המושפעות מהמשך התחזקות הדולר ביחס לשקל, עלו בכ-5% בנובמבר ונותרו נמוכות בכ-2% מהרמה בה היו בתחילת השנה.

מאידך, איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות מסוג "שחר" ואיגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד, שעלו בכ-3% וכ-1% בהתאמה, המשיכו לבלוט עם עלייה של כ-7% וכ-4% מתחילת השנה.

בנובמבר הסתכם המחזור היומי באיגרות החוב בכ-4.3 מיליארד שקל, נמוך אמנם ממחזור השיא שנרשם בחודש הקודם, אך גבוה מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

בכל סוגי קרנות הנאמנות נמשכו בנובמבר הפדיונות, למעט הקרנות הכספיות שהושקו בתחילת השנה והמשיכו לבלוט עם יצירות בהיקף של כ-3.3 מיליארד שקל (מתחילת השנה יצירות בסך של כ-27 מיליארד שקל).

בקרנות האג"ח נרשמו גם החודש פדיונות ענק בהיקף של כ-4.8 מיליארד שקל, המשלימים פדיונות בסך של כ-24 מיליארד שקל מתחילת השנה. בקרנות הנאמנות השקליות ובקרנות הנאמנות המשקיעות בחו"ל נרשמו החודש פדיונות קטנים, כאשר סך הפדיונות נטו בקרנות אלה מתחילת השנה הינו כ-4 מיליארד שקל, בכל סוג.

גיוס הון

הממשלה גייסה החודש בבורסה סכום של כ-6.5 מיליארד שקל, כ-87% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-13% באג"ח צמודות מדד. מנגד, לא נרשמו פדיונות של קרן איגרות חוב בסכום מהותי. כלומר, סך הגיוס נטו של הממשלה בנובמבר הסתכם בכ-6.5 מיליארד שקל ומתחילת השנה הסתכם בסכום ענק של כ-33 מיליארד שקל.

הקיפאון בשוק האג"ח הראשוני העמיק ולא בוצעו בנובמבר הנפקות לציבור, חודש שני ברציפות.

בסיכום מתחילת השנה גייס הסקטור העסקי, מהציבור וממשקיעים מוסדיים, כ-22 מיליארד שקל, לעומת סכום שיא בהיקף של כ-87 מיליארד שקל בשנת 2007.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו באוקטובר בכ-0.7% ומתחילת השנה עלו בכ-5%. התשואה השנתית לפדיון בסוף החודש ירדה לכ-2.6%, לעומת כ-3.5% בסוף אוקטובר.

בנובמבר הסתכם המחזור היומי במק"מ בכ-0.9 מיליארד שקל, נמוך אמנם ממחזור השיא שנרשם בחודש הקודם, אך גבוה מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

יתרות המק"מ שבידי הציבור המשיכו לעלות החודש והסתכמו בכ-80 מיליארד שקל, לעומת כ-79 מיליארד שקל בסוף אוקטובר.

ידיעות שונות

1. מחיקת חברות מניות

1.1 הצעת רכש

רשת הרבוע הכחול נכסים והשקעות בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-2.11.2008, בעקבות הצעת רכש למניות החברה על ידי "רבוע כחול-ישראל בע"מ" – חברת האם.

1.2 אחר

ארוטק קורפוריישן (דואלית - זרה)

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה בתל-אביב ב-14.11.2008, עפ"י בקשתה, והן ממשיכות להיסחר בבורסת ה-Nasdaq.